

॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ एकजः एकएवजातः असहायः ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ बांधवानानंदनाः सुखदाः ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ तुभ्यंतव ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ लक्ष्ये

त्रिषुलोकेषु योराज्यं धर्मनित्योऽर्हते नृपः ॥ सोऽयं भूमौ परिश्रान्तः शेते प्राकृतवत्कथं ॥ २९ ॥ अयं नीलांबुदश्यामो नरेष्वप्रतिमोर्जुनः ॥ शेते प्राकृतवद्भूमौ तौ दुःखतरं नुकिं ॥ ३० ॥ अश्विनाविवदेवानां याविमौरूपसंपदा ॥ तौ प्राकृतवदधेमौ प्रसुप्तौ धरणीतले ॥ ३१ ॥ ज्ञातयो यस्य नैव स्युर्विषमाः कुलपांसनाः ॥ स जीवेत सुखं लोके ग्रामद्रुमइवैकजः ॥ ३२ ॥ एको वक्षो ह्यो ग्रामे भवेत्पर्णफलान्वितः ॥ चैत्यो भवति निर्ज्ञातिरर्चनीयः सुपूजितः ॥ ३३ ॥ येषां च बहवः शूरा ज्ञातयो धर्ममाश्रिताः ॥ ते जीवंति सुखं लोके भवंति च निरामयाः ॥ ३४ ॥ बलवंतः समृद्धार्थमित्रबांधवनंदनाः ॥ जीवंत्यन्योन्यमाश्रित्य द्रुमाः कानन जाइव ॥ ३५ ॥ वयं तु धृतराष्ट्रेण सपुत्रेण दुरात्मना ॥ विवासितान दग्धाश्च कथं चिद्देवसंश्रयात् ॥ ३६ ॥ तस्मान्मुक्ता वयं दाहादिमं वक्षमुपाश्रिताः ॥ कांदिशं प्रतिपत्स्यामः प्राप्ताः क्लेशमनुत्तमं ॥ ३७ ॥ सकामो भवदुर्बुद्धे धार्तराष्ट्राल्पदर्शन ॥ नूनं देवाः प्रसन्नास्ते नानुज्ञां मे युधिष्ठिरः ॥ ३८ ॥ प्रयच्छति वधे तु भ्यंतेन जीवसि दुर्मते ॥ नन्वद्यस सुतामात्यं सकर्णानुजसौ बलं ॥ ३९ ॥ गत्वा क्रोधसमाविष्टः प्रेषयिष्ये यमक्षयं ॥ किं नु शक्यं मया कर्तुं यत्तेन क्रुध्यते नृपः ॥ ४० ॥ धर्मात्मा पाण्डवश्रेष्ठः पापाचारयुधिष्ठिरः ॥ एवमुक्त्वा महाबाहुः क्रोधसंदीप्तमानसः ॥ ४१ ॥ करं करेण निष्पिष्यति श्वसनदीनमानसः ॥ पुनर्दीनमना भूत्वा शांतार्चिरिव पावकः ॥ ४२ ॥ भ्रातृन्महीतले सुप्तान वैक्षतवृकोदरः ॥ विश्वस्तानिव संविष्टान् पृथग्जनसमानिव ॥ ४३ ॥ नातिदूरेण नगरं वनादस्माद्विलक्ष्ये ॥ जागर्तव्ये स्वपंती मे हंत जागम्यं हं स्वयं ॥ ४४ ॥ प्राश्यंती मे जलं पश्चात्पतिबुद्धा जितक्लमाः ॥ इति भीमो व्यवस्यैव जजागार स्वयंतदा ॥ ४५ ॥ इति श्री महाभारते आदिपर्वणि जतुगृहपर्वणि भीमजलाहरणे एकपंचाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १५१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ समाप्तं जतुगृहपर्व ॥ अथ हिडिंबवधपर्व ॥ वैशंपायन उवाच तत्र तेषु शयानेषु हिडिंबो नाम राक्षसः ॥ अविदूरे वनात्तस्माच्छालवक्षं समाश्रितः ॥ १ ॥ क्रूरो मानुषमांसा दोमहावीर्यपराक्रमः ॥ प्रावृड्जलधरश्चामः पिंगाक्षो दारुणाकृतिः ॥ २ ॥

यामिकानामाक्रोशादिना ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये एकपंचाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १५१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ तत्रेति ॥ १ ॥ २ ॥